

РЕШЕНИЕ

№ 39258

гр. София, 25.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав, в
публично заседание на 11.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **7930** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр.с чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на С. В. С.- гражданин на Р. федерация срещу Решение №3967/10.07.2025 година на Председател на ДАБ към МС, с което последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Е. С. В. С.- гражданин на Р. федерация .

Развитите в жалбата оплаквания са за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му административният орган е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, като не е отчетено, че същият има основателни съмнения от преследване поради своята сексуална ориентация, която не е изяснена в хода на проведеното интервю е пренебрегнат фактът, че той е лице с хомосексуална ориентация, има дългогодишна връзка с партньора си и не е зачетена съдебната практика на АССГ и на СЕС, че преценка за сексуалната ориентация е необходима да бъде направена не само на фактите и елементите от миналото на лицето ,но и да се направи преценка на риска от бъдещото преследване с оглед сексуалната ориентация на лицето в контекста на останалите заявени от него лични обстоятелства. Посочва се още,че в края на ноември 2023 година В. съд на Русия е признал ЛГБТ движението за „ екстремитско“ и забранил дейността му в страната, като решението е влязло в сила веднага, а това води до тежки правни последици за всеки, който участва в дейности , свързани с ЛГБТИ или дори само да има предполагаема връзка с ЛГБТИ,като участниците в ЛГБТИ общност могат да бъдат осъдени до 5 години и да бъдат вкарани в затвора, а организаторите - до 10 години лишаване от свобода, през последните 10

години преследването на ЛГБТИ хората в Русия продължава и се засилва всяка година, отразявайки ръст на агресивната хомофобска пропаганда, а преценка за преследването на оспорващия и на неговия дългогодишен партньор поради принадлежността към ЛГБТИ общността не е направено от страна на административния орган. Посочва се още, че административният орган не е отчел обстоятелство, че оспорващият има опасения от преследване и от военна мобилизация и от изразяване на политическо мнение- опозиционно спрямо управлението на П.. Искане се отменя на решението и връщане на делото със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

В съдебно заседание, оспорващият- С. В. С. редовно и своевременно призван, не се явява. Жалбата му на заявените основания се поддържа от адвокат Л., редовно упълномощена, която заявява претенция за присъждане на разноски. Съображенията относно незаконосъобразността на решението развива и в представените по делото писмени бележки.

Ответникът по оспорването- Председател на ДАБ към МС на РБ, редовно и своевременно призван се представлява от юрисконсулт Х., който намира жалбата за неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, при условията на чл.142,ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

На 01.11.2022 година оспорващият депозирал Молба до ДАБ за предоставяне на международна закрила.

С Решение №11332/21.07.2023 година на Председател на ДАБ към МС на РБ е отказано предоставянето статут на бежанец и хуманитарен статут на С. В. С. – гражданин на Р. федерация.

С Решение № 1544/08.03.2024 година, постановено по адм. дело № 8161/2023 година по описа на АССГ е отхвърлена жалбата на С. В. С. гражданин на Р. федерация срещу Решение № 11332/21.07.2023 година на Председател на ДАБ.

С Решение №9373/07.08.2024 година, постановено по адм. дело № 4488/2024 година по описа на ВАС е отменено Решение № 1544/08.03-2024 година, постановено по адм. дело № 8161/2023 година по описа на АССГ и вместо него е постановено друго, с което е отменено Решение № 11332/21.07.2023 година на Председател на ДАБ и е върната преписката на Председател на ДАБ за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

На 14.04.2025 година до Председател на ДАБ е депозирана Докладна записка от Директор на Дирекция „ Качество на процедурата по международна закрила“ относно разяснение към интервюиращ орган във връзка с Решение № 9373/07.08.2024 година по дам. дело № 4488/2024 година по описа на ВАС, с която е разяснено какво следва да се направи във връзка с отменителното решение на ВАС.

На 05.06.2025 година с оспорващия е проведено ново интервю в присъствието на преводач от руски език -А. Г., в което той посочил,че няма комуникативни пречки, разбира превода, има медицински документ от психиатър,от дете се заглежда по мъже – в гениталните им области, никога не е обсъждал сексуалната си ориентация с неговите близки, но сега като говори с баба му, тя го пита как е неговият приятел Дима , като вече всички знаят, че живее с мъж, той е на 38 години, не крие своята сексуална ориентация, страхува се от отношението към ЛГБТ в Русия, има страх от войната и ако излезе на Ч. площад с плакат МИР, ще бъде наказан, като във връзка с ЛГБТ не е имал участие в публични изяви, но е участвал заедно с приятеля си Дима в протести в подкрепа на А. Н. и сега в Русия никъде не могат да се провеждат протести свързани с ЛГБТ, не е имало заплахи спрямо него в Русия, но ЛГБТ движението е забранено и го имат като медицински случай и се опитват да го лекуват, в Русия е опасно за такива като него, работи в

строителството в [населено място], като през декември 2021 година купил апартамент в П. и това е било преди войната, в Русия не е съден, арестуван, спрямо него не е упражнено насилие, но ако се върне, ще го изпратят на фронта, като от силовите министерства ходят във фитнес зали, правят списъци на такива в нощни клубове, даже и в гей клубовете специалните части влизат, карат всички да легнат, след което взимат паспортите на присъстващите, фотографират ги и не иска да се връща в Русия докато е на власт П. и от РБ иска предоставяне на закрила.

На 10.07.2025 година ответникът по оспорването издал оспореното Решение № 3967, с което отказал предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

Решението е връчено на оспорващия на 17.07.2025 година и текстът му е преведен за него език с помощта на перодачот руски език

По делото са приложени всички събрани в хода на административното производство доказателства, както и приложени в съдебното.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената жалба за процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл.84,ал.1 ЗУБ от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество същата се явява частично основателна и не по всички изложени в нея съображения.

Оспореното Решение №3967/10.07.2025 година на Председател на ДАБ към МС на РБ представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал.1 АПК и като такъв подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, по критериите, визирани в разпоредбата на чл.146 АПК,/така наречените условия за редовно действие на административните актове./При преценката, съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материално-правните и процесуално-правните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган-това е Председател на ДАБ към МС на РБ, на когото изрично по силата на чл.48,ал.1,т.1 от ЗУБ е предоставено правото да издава решения за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, респективно на това да издава решения за отказ за бъде предоставена международна закрила.

Между страните няма спор, а и от приложените по делото доказателства е видно, че лицето И. И. към датата на издаване на Решението е заемал длъжността- Председател на ДАБ към МС.

Решението отговаря на изискванията за форма и съдържа фактически и правни основания за издаването му – чл.75,ал.1,т.2 във връзка с чл.8 и чл.75,ал.1 т.4 от ЗУБ.

При издаването на решението, Председател на ДАБ към МС на РБ е спазил процесуално-правните разпоредби, като след отменителното решение на ВАС е извършено ново интервю с оспорващия, събрана е информацията относно ситуацията в страната на произход на оспорващия за законодателството по отношение на ЛГБТИ, но е допуснато нарушение на материално-правните разпоредби по отношение предоставянето статут на бежанец, а по отношение предоставянето на хуманитарен статут са спазени и материално-правните разпоредби.

От събраните доказателства е установено, че административното производство се е развило след отмяна Решение на АССГ от страна на ВАС и връщането му със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, като след връщане на преписката е проведено интервю от интервюиращ орган при ДАБ към МС на РБ в присъствието на преводач от руски език.

Но при издаване на решението в частта, в която е отказано предоставянето статут на бежанец ответникът по оспорването не е изяснил всички факти, свързани с бежанската история на оспорващия и най-вече с неговата сексуална ориентация, както и наличието на закони, които предвиждат налагане на наказание лишаване от свобода.

В чл.73 от ЗУБ е посочено, че молбите за предоставяне на международна закрила се разглеждат от Държавната агенция за бежанците индивидуално, обективно и безпристрастно, като първо се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут.

В разпоредбата на чл.8, ал.1 от ЗУБ е визирано, че статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Статут на бежанец според чл.1, т.1, буква и от Директива 2011/95/ЕО означава признаването от държава-членка на граждани на трета страна или лице без гражданство, статут на лице, „статут на лице под субсидиарна закрила“ означава признаването от държава-членка на гражданин на трета страна или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила;

В конкретната хипотеза, от събраните по делото доказателства и най-вече от бежанската история на оспорвания е видно, че същият е напуснал родината си Р. федерация легално на 25.08.2022 година със самолет за Турция, като на територията на РБ влязъл легално с автобус на 26.08.2022 година, като преди това многократно е посещавал РБ а последният път е бил през месец май 2022 година.

Административният орган не е изследвал опасенията от преследване на оспорвания при връщането му в Русия основани на неговата сексуална ориентация, макар и да е посочил, че в Русия се налагат административни наказания на лица с различна сексуална ориентация, а не лишаване от свобода.

Съгласно член 2 от Директива 2011/95/ЕО за целите на същата „бежанец“ е всеки гражданин на трета страна, който поради основателните си опасения от преследване по причина на своята раса, вероизповедание, националност, политическите си възгледи или принадлежността си към определена социална група се намира извън страната, чийто гражданин е той, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази страна, а „статут на бежанец“ е признаването от държава-членка на качеството на бежанец на гражданин на трета страна или на лице без гражданство. Член 3 от Директивата разрешава държавите-членки да приемат или да запазват по-благоприятни стандарти за определяне на лицата, които отговарят на условията за предоставяне на статут на бежанец, както и да определят съдържанието на международната закрила, доколкото тези стандарти са съвместими с Директивата. Член 4 от Директивата, който се съдържа в глава II, озаглавена „Оценяване на молбите за международна закрила“ определя условията за оценяване на фактите и обстоятелствата и постановява в Параграф 3, като оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено на лично основание, като се вземат под внимание следните елементи, всички относими факти, свързани със страната на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително и законите и подзаконовите актове на страната на произход, както и начинът на тяхното прилагане, относими информации и документи, представени от молителя, включително и информации, позволяващи да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване, личният статут и личното положение на молителя, включително и такива фактори като неговото минало, неговият пол и неговата възраст, за да може да се определи дали актовете, на които молителят е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване, като се има предвид личното положение на молителя. По силата на член 4, Параграф 4 от Директивата фактът, че молител вече е бил преследван или е бил обект на директни заплахи

за подобно преследване, е „сериозен признак за основателни опасения на молителя от преследване“ освен ако съществуват определени основания да се смята, че това преследване не би се повторило. Член 6 от Директивата, включен в посочената глава II и озаглавен „Субекти на преследванията или на тежките посегателства“, гласи-Субектите на преследванията или на тежките посегателства могат да бъдат- държавата, партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия; недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че субектите, посочени в букви а) и б), включително и международните организации не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследванията или тежките посегателства по смисъла на член 7“. Член 9 от Директивата, включен в глава III, озаглавена „Условия за качеството на бежанец“, дава определение на актовете на преследване в параграфи 1 и 2, като последните предвиждат. Актовете, считани за преследване по смисъла на член 1А от Женевската конвенция-трябва да бъдат достатъчно сериозни по своето естество или по повтаряемия си характер, за да представляват тежко нарушение на основните права на човека, и по-конкретно на правата, упражняването на които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от [ЕКПЧ], или трябва да представляват съвкупност от различни мерки, включително и нарушения на правата на човека, която да бъде достатъчно тежка, за да засегне индивида по начин, сравним с посоченото в буква а), а актовете на преследване по смисъла на параграф 1 могат да вземат по-конкретно следните форми- физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски и/или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин, преследвания или наказания, които са несъразмерни или дискриминационни. Член 9, параграф 3 от Директивата изисква връзка между мотивите за преследване, посочени в член 10 от нея, и актовете на преследване. Но от проведеното интервю не може да се установи наличието на предпоставки за предоставяне статут на бежанец и не може да се направи обоснован извод, че ако се завърне в страната си на произход, той ще бъде подложен на преследване само заради своята сексуална ориентация.

Административният орган не е анализирал приетия в страната му на произход на оспорвания Закон на 24.11.2022 година водещ до дискриминация на хомосексуални двойки и определящ се от редица международни групи за дискриминационен.

За да се приеме, че едно лице отговаря на понятието бежанец, то за него следва да са налице основателни опасения от преследване, насочено лично срещу него, най-малко поради една от петте хипотези, посочените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, които опасения да се основават на съществуващи в страната по произход обстоятелства и действия на субектите на преследване. При разглеждане на молба за предоставяне на закрила следва да се извърши преценка дали молителят има основателни опасения от преследване, като в тази връзка компетентният орган следва да определи дали установените обстоятелства представляват или не заплахата, поради която съответното лице може с основание да се опасява с оглед на личното си положение, че действително спрямо него ще бъдат извършени актове на преследване. При извършване на тази преценка органът следва да съобрази правилата визирани в чл. 4 § 3 от Директива 2011/95/ЕО, съгласно които оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане; относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства; индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които

той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства; фактът дали след напускането на държавата на произход молителят е упражнявал дейности, чиято единствена или основна цел е била да се създадат необходимите условия, за да се подаде молба за международна закрила, с цел да се определи дали тези дейности биха го изложили на преследване или на тежки посегателства, ако той би се завърнал в тази държава; дали е разумно да се смята, че молителят би могъл да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство той би могъл да поиска.

В Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец 1992 г., изготвен във връзка с прилагането на Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците ("Женевската конвенция"), допълнена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. ("Протокола"), са дадени разяснения относно тълкуването на понятия, относими към определянето на един чуждестранен гражданин като бежанец. В Глава II "Включващи клаузи" са поместени тълкувания на определенията за основателни опасения от преследване, преследване и дискриминация. В т. 38 е разяснено, че понятието "опасения" представлява душевно и субективно състояние, а за да е "основателно" това опасение, то това субективното състояние на лицето трябва да е породено от обективна ситуация. За определяне на субективния елемент от понятието "основателни опасения" следва да се вземат под внимание семейното положение на кандидата, неговата принадлежност към определена расова, религиозна, национална, социална или политическа група, неговата собствена преценка за положението му и неговия собствен опит - с други думи, всичко, което може да покаже, че преобладаващ мотив е страхът (т. 41). От друга страна, в т. 42 е посочено, че обективният елемент от това понятие изисква изявленията на кандидата да не се разглеждат абстрактно, а да бъдат преценени в контекста на съответната ситуация, като в случая от значение е положението в страната на произход на кандидата, което дава възможност да се провери достоверността на изявленията му. Прието е, че опасенията на кандидата следва да бъдат считани за основателни, ако той е в състояние до голяма степен да обоснове, че оставането му в страната на произход или завръщането в нея е станало нетърпимо за самия него поради причините, изброени в определението. В разясненията (т. 43) е посочено, че не е необходимо преценката за наличие на обективния елемент да се основава единствено на личния опит на кандидата. Например, нещо, което се е случило с негови приятели и роднини, както и с други представители на същата расова или социална група, може също да е показател за основателността на опасенията му, че рано или късно той също ще стане жертва на преследване. Законите на страната на произход и по-специално начинът на тяхното прилагане също са от значение. Положението на всяко едно лице обаче трябва да бъде оценявано само за себе си. Що се отнася до понятието "преследване" в т. 51 от Наръчника е упоменато, че заплахата за живота или свободата по причини на раса, религия, националност, политически възгледи или принадлежност към дадена социална група винаги е преследване. Поради същите причини и други сериозни нарушения на правата на човека биха представлявали преследване. Също така в т. 53 е посочено, че даден кандидат може да е бил обект на разнообразни мерки, които сами по себе си не представляват преследване (например различни форми на дискриминация), и които в някои случаи са съчетани с други неблагоприятни фактори (като общата атмосфера на несигурност в страната, от която той идва). В такива случаи, взети заедно, различните елементи могат да предизвикат такъв ефект върху съзнанието на кандидата, който справедливо да оправдае твърдението за основателни опасения от преследване поради "кумулятивни основания". В т. 54 и т. 55 е разяснено и понятието "дискриминация". В същите се приема, че лицата, към които отношението е по-неблагоприятно, не са непременно жертви на преследване, като само при определени обстоятелства дискриминацията се превръща в преследване - когато дискриминационни мерки водят до значителни вредни последствия за съответното лице, като например, сериозни ограничения на правото му да изкарва прехраната си, да изповядва религията си, да има достъп до съществуващите образователни заведения. Основателни опасения от преследване могат да възникнат и там, където дискриминационните мерки сами по себе си нямат сериозен характер, в случай че те предизвикват в съзнанието на

съответното лице чувство на мрачно предчувствие и несигурност за неговото бъдещо съществуване. Доколко такива дискриминационни мерки сами по себе си пораждат преследване трябва да бъде установено в светлината на всички обстоятелства.

От изложеното следва извод, че компетентните органи следва да преценят всяка молба за закрила индивидуално, като при вземане на решение следва да съблюдават както субективните елементи-субективното отношение на кандидата и дали за същия е породен страх от преследване, така и обективните елементи - ситуацията в страната на произход, приетите закони и тяхното прилагане, като не е задължително непременно негативният характер на тези обективни елементи да е вече бил понесен от кандидата.

Едно от твърденията на кандидата -оспорващ е настъпилите сериозни промени в законодателството на страната на произход на оспорващия- Р. федерация, които поставят в риск от преследване лица с публично изразени опозиционни мнения или лица със заявена различна сексуална ориентация. Тези твърдения не са анализирани както с оглед на индивидуалното, лично положение на кандидата, така и съобразно актуалната общественно-политическа обстановка в страната на произход в контекста на положението на хомосексуалните лица.

В чл. 10 от Директива 2011/95/ЕО са посочени елементите, които държавите-членки следва да съблюдават (неизчерпателно) при оценка на конкретните мотиви за преследване. В б. "г" е отразено, че една група се счита за определена социална група, когато по-специално нейните членове споделят една вродена характеристика или обща история, която не подлежи на изменение, или споделят характеристика или вярване, до такава степен съществени за идентичността или съзнанието, че не би следвало от лицето да се изисква да се откаже от тях, и тази група има собствена идентичност в съответната държава, защото е разглеждана като различна от заобикалящото я общество. В зависимост от условията, преобладаващи в държавата на произход, специфична социална група може да бъде и група, чиито членове имат като обща характеристика определена сексуална ориентация. Сексуалната ориентация не може да се разбира като включваща деяния, обявени за престъпления от националното право на държавите-членки. Аспектите, свързани с пола, включително и половата идентичност, се отчитат надлежно за определянето на принадлежност към дадена социална група или установяването на характерна черта на такава група. В чл. 10 § 2 от Директива 2011/95/ЕО е застъпено, че когато се преценява основателността на опасенията от преследване на даден молител, фактът дали той действително притежава характеристиката, свързана с раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или с политическо мнение, която е в основата на преследването, е без значение, при положение че според субекта на преследването той притежава тази характеристика.

Съдът не споделя извода на административния орган, че по отношение на оспорващия не е налице основателно опасение от преследване поради принадлежността му към определена социална група - ЛГБТИ общността, като спор относно този факт няма, като неговата сексуална ориентация попада в приложното поле на чл. 10 б. "г" от Директива 2011/95/ЕО и по делото се съдържат достатъчно доказателства.

Необоснован е изводът на административния орган, че липсват данни оспорващият да е бил преследван в държавата си на произход на това основание и липсват основания да се приеме, че съобразно актуалната политическа обстановка в Русия, принадлежността на оспорващия към социалната група на ЛГБТИ, го поставя в такава степен на дискриминация, че да се обосновава извод за предоставяне на статут на бежанец. В тази насока, ответникът по оспорването не е взел предвид тълкуването на СЕС, дадено в Решение от 07 ноември 2013 година по съединени дела C-199/12—C-201/12, в което е посочено, че наличието на наказателно законодателство, което е насочено конкретно към хомосексуалните лица позволява да се установи, че тези лица трябва да се разглеждат като съставляващи отделна социална група. Единствено наказуемостта на хомосексуални действия не представлява сама по себе си акт на преследване, но наказание лишаване от свобода, с което се наказват хомосексуални действия и което действително се прилага в приелата подобно законодателство страна на произход, трябва да се счита за

несъразмерно или дискриминационно наказание и поради това представлява акт на преследване. При преценката на искане за получаване на статут на бежанец компетентните органи нямат основание да очакват, че за да избегне опасността от преследване, търсещият убежище трябва да прикрива своята хомосексуалност в страна си на произход или да се въздържа от изразяване на своята сексуална ориентация. За да е налице преследване е необходимо съответните действия да бъдат достатъчно сериозни по своето естество или по повтаряемия си характер, за да представляват тежко нарушение на основните права на човека, и по-конкретно на абсолютните права, за които няма никаква възможност за дерогация по силата на член 15, параграф 2 от ЕКПЧ (т. 51). Като преследване би могло да бъде прието и при съвкупност от различни мерки, включително нарушения на правата на човека, които са достатъчно тежки, за да засегнат индивида по начин, сравним с посоченото в член 9, параграф 1, буква а) от Директивата (т. 52). Следователно не всяко нарушение на основните права на хомосексуално лице, търсещо убежище, би достигнало необходимата степен на тежест, която да обоснове наличието на преследване. Единствено наличието на законодателство, обявяващо за наказуеми хомосексуални действия, не би могло да се счита за акт, който засяга молителя толкова съществено, че да достига степента на тежест, която е необходима, за да се приеме, че тази наказуемост представлява преследване по смисъла на член 9, параграф 1 от Директивата (т. 55). Т. законодателство би могло да представлява акт на преследване, само ако действително се прилага в страната на произход, доколкото подобно наказание нарушава чл. 8 от ЕКПЧ и представлява несъразмерно или дискриминационно наказание по смисъла на член 9, параграф 2, буква в) от Директивата. При тези съображения е дадено тълкуване, че компетентните власти следва да извършат преценка на приетото законодателство и неговото прилагане, т.е. да извършат проверка дали законодателството на държавата по произход предвижда наказание лишаване от свобода за хомосексуални действия и дали тези наказания се прилагат в действителност и съответно това лице следва да получи статут на бежанец, ако се установи че при завръщането му в страна на произход неговата хомосексуалност ще го изложи на действителна опасност от преследване.

От анализа е видно, че при извършване преценка за наличие на преследване/основателни опасения от преследване по повод хомосексуалната ориентация на кандидата за получаване на статут на бежанец, административният орган следва да анализира законодателството в държавата по произход, предвидените наказания и тяхното приложение и в случай, че се установи, че в държавата по произход са въведени законодателни репресии по отношение на хомосексуални прояви (освен наказуемите от националното законодателство) под формата на лишаване от свобода и тези репресии действително се прилагат, то кандидатът следва да получи статут на бежанец.

Данни за установените на територията на Русия закони по повод на хомосексуалността, която попада към общността на ЛГБТИ, както и тяхното прилагане, се установяват от приложената по преписката Справка от 06.06.2025 година и от 19.09.2025 година изготвена от ДАБ, Дирекция "Международна дейност", в която се съдържа информация както за въведените в Русия хомофобски закони, така и за тяхната наказуемост:

"Съществени въпроси свързани с правата на човека, включват: извънсъдебни убийства и опити за извънсъдебни убийства, включително лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални (LGBTI), въпреки че ЛГБТИК лицата в Руската федерация отдавна са изправени пред тормоз, заплахи и дискриминация, откритата враждебност се е увеличила след приемането на Закона за "анти-гей пропагандата" през 2013 година, който забранява "насърчаването на нетрадиционни сексуални отношения сред непълнолетни". Още по-строг законодателство е прието през февруари 2022 година, насочено към LGBTIQ+ общността в съответствие с изявлението на Президента, че анти-LGBTIQ+ позицията ще бъде крайъгълният камък на неговата политическа програма. Законодателството разшири забраната за "гей пропаганда" извън непълнолетните и забрани всяко действие, възприемано като насърчаващо "нетрадиционни сексуални отношения или предпочитания" и според изложеното в справките,

въведените в Русия закони по повод на "анти-гей пропагандата" са осъдени от експерти на ООН по правата на човека като дискриминационни, като експертите са заключили, че същите могат да доведат до увеличаване на речта на омразата, престъпленията от омраза и малтретирането, включително срещу деца, а В. комисар на ООН за правата на човека призовава руските законодатели да отменят, а не да разширяват законодателството срещу ЛГБТИ и въпреки това според Справката, впоследствие през месец юли 2023 година са приети "допълнителни закони, включително относно забраната за правно признаване на полова идентичност и здравни грижи, потвърждаващи пола. Законът забранява на транссексуални възрастни да търсят медицинска помощ, за да потвърдят своята полова идентичност, но позволява принудителни медицински интервенции върху "аномалии" на интерсексуални деца.", които закони също са осъдени от широк кръг механизми на ООН. В едно все по-хомофобско общество нехетеросексуалните лица могат да бъдат изправени пред насилие, незаконно задържане и фалшиви обвинения в престъпна дейност. Редица случаи са документирани, например в Ч., където полицията и силите за сигурност са обвинени в инициране на изнудване, отвлечане и изтезания срещу ЛГБТИК+ лица.", като "Руските власти засилиха репресиите си срещу лесбийки, гейове, бисексуални и транссексуални (ЛГБТ) хора. Наред с това, през ноември 2023 година В. съд на Русия в закрито заседание е приел Решение, с което се определя международното ЛГБТ движение като "екстремистка организация и го забрани след дело на Министерството на правосъдието", в което движението е обвинено в подбуждане на социални и религиозни раздори. Според изложеното в справката "Подробностите за Решението на Върховния съд на Русия, обявяващо "международното ЛГБТ движение" за екстремистка организация, взето на 30 ноември след закрито изслушване, все още не са оповестени - то няма да влезе в сила до 9 януари 2024 година, а дотогава никой няма да е наясно относно практическото му прилагане, но неговата неяснота - критиците посочват, че не съществува "международно ЛГБТ движение" като организация — вече подхрани опасенията, че може да доведе до произволно наказателно преследване на всеки, участващ в дейности, подкрепящи ЛГБТ общността, а потенциалните наказания за такава подкрепа са драконовски, като участието или финансирането на екстремистка организация носи максимална присъда от 12 години затвор според руското законодателство. През месец юни 2023 година Министерът на здравеопазването на Русия е заявил, че Президентът П. е инструктирал Министерството да създаде нов институт по психиатрия, който да изучава поведението на ЛГБТ хората. Правозащитниците са загрижени, че това може да доведе до официалното въвеждане на конверсионната терапия..

Самата Справка съдържа достатъчно информация за да се приеме, че в Русия общността ЛГБТИ, в това число числящите се към нея хомосексуални лица, са подложени на значителни законодателни репресии. Новоприетите през 2023 година закони и Решението на Върховния съд на Русия от ноември 2023 година, с което на практика се обявяват членовете на тази общност за екстремисти предопределя, че всяка проява свързана с ЛГБТИ е наказуема, като се предвижда прилагане и на наказание лишаване от свобода и числящите се към тази общност лица са преследвани за всяка проява на тяхната принадлежност към нея и освен на административно наказание, тези прояви са придружени с арести, налагане на наказание-затвор, т.е. все свързани с ограничаване свободните права на индивидите, защитени от ЕКПЧ. Действително законодателството в Русия не въвежда дискриминация по повод хомосексуалността във връзка с настаняване, работа, достъп до държавни услуги или здравеопазване, но Русия е изключително хомофобска държава, поради което с определянето на хомосексуалните лица за екстремисти като цяло и предоставянето на възможност същите да бъдат наказани с лишаване от свобода единствено и само за проява на тяхната различна ориентация, то липсата на конкретни забрани за дискриминация в посочените от органа области не могат да дерогират сериозността на репресиите, на които тези лица са подложени, или да гарантират свободно упражняване на техните права, установени в ЕКПЧ.

Събраните в хода на административното производство, както и представените в съдебното производство доказателства, категорично обосновават извод, че в Русия е прието хомофобско

законодателство, което по същество и по начин на приложение ограничава хората от ЛГБТИ общността да демонстрират своята нестандартна ориентация, под страх от налагане на наказание, което ограничение се характеризира с нарастващи темпове и засяга дори минимални прояви на демонстрация като лични публикации в интернет или носене на символ на общността. Тази актуална обстановка в страната по произход, обективизирана от новоприетия Закон през 2023 г. и постановеното Решение на Върховния съд на Русия от ноември 2023 година води до извод, че при евентуално връщане на оспорващия в Русия същият би претърпял действия на преследване по мотив - принадлежност към социална група, което преследване само по себе си е достатъчно сериозно по своето естество или по повтаряемия си характер, за да представлява тежко нарушение на основните права на човека, и по-специално на правата, упражняването на които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, което преследване също може да се прояви и в съвкупност от различни мерки, включително нарушения на правата на човека, която е достатъчно тежка, за да засегне също упражняването на права, които не е възможно да бъдат ограничено по какъвто и да било начин по силата на член 15, параграф 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

Наред с това, пак от Справките от ДАБ- тази от 19.06.2025 година е видно, че ЛГБТИ хората в Русия са подложени на така наречената репаративна терапия, включително чрез измама и отвличане, организирано от родители и близки роднини, като първото използване на наказателни обвинения за „ членство в екстремистка организация“ срещу хора, свързани с ЛГБТИ дейности е съобщено през месец март 2024 година, а първото използване на наказателни обвинения за членство „ в екстремистка организация“ срещу хора, свързани с ЛГБТИ дейности е съобщено през месец март 2024 година в [населено място], където собственикът и двама служители на ЛГБТИ клуб са арестувани и поставени в предварителен арест в закрито заседание, а през месец октомври 2024 година 22 годишна собственичка на Гей клуб е обвинена в екстремизъм, поставена е под домашен арест след полицейска акция в клуба, а Агенцията на Европейския съюз за убежището посочва, че два източника, с които се свързва през месец ноември 2024 година отбелязват, че най- малко пет наказателни дела за участие в екстремистка организация са образувани срещу ЛГБТИ хора, а членовете на сексуалните малцинства са подложени на дискриминация от властите, включително в системата на здравеопазването и има съобщения за чести хомофобски и трансфобски изявления от страна на медицинския персонал, патологозиране на сексуалната ориентация или половата идентичност на засегнатите и редки случаи на пълен отказ от медицинска помощ и по- конкретно транссексуалните хора са изправени пред органичение или никакъв достъп до професионална хормонална терапия и други лечения за промяна на пола . Атаките от страна на властите са особено изразени под формата на полицейски акции и акции на специалните части/ като Специалният отряд за бързо реагиране в хомосексуални заведения и гей клубове, а в някои случаи и срещу групи за взаимопомощ в читалища, частни ЛГБТИ партита в апартаменти също са обекти на подобни мерки и обикновено Силите за сигурност претърсват помещенията под претекст и принуждават присъстващите да легнат на пода и записват самоличността им, докато фотографират паспортите им и има случаи на унижение, физическо насилие и краткосрочно задържане на присъстващите. Наред с това, Руският държавен финансов наблюдател Росфинмониторинг добавя така нареченото международно ЛГБТИ обществено движение към списъка с терористи и екстремисти и това позволява на властите да замразят банковите сметки на избраните без съдебно разпореждане, а съд в О. разпорежда ареста на двама мениджъри в Гей-бар като част от първото в Русия наказателно дело за „екстремизъм“ срещу членове на ЛГБТИ общността, и същите са изправени пред налагане на наказание лишаване от свобода от 10 години, като ако бъдат признати за виновни в организиране на екстремистка дейност. В Доклад от 30 юни 2025 година се посочва, че руските съдилища са издали 101 присъди, свързани с „ екстремизъм“ за предполагаемо участие в международното ЛГБТ движение или показване на предполагаемите му символи,

наказателните преследвания, приблизително 98 от които за административни или дребни нарушения и три за наказателна отговорност, демонстрират решимостта на руските власти да наказват, преследват и заглъшават лесбийки, гейове, бисексуални и трансексуални / ЛГБТ хора и техни поддръжници .

Приемането на закони и тяхното прилагане след напускането на оспорващия на Русия значително са се изменили, като с новите Закони от 2023 година и постановеното Решение на Върховния съд в Русия, с които се обявява ЛГБТИ общността за екстремистка, се засилва в значителна степен осъществявания държавен натиск върху тази общност, съответно обуславят и значително по-големи репресии към тези лица, несъразмерни и несъобразени с действителните прояви на принадлежността им към посочената общност. Така измененото законодателство въвежда значителни ограничения в правата на тези хора да демонстрират определящите ги характеристики, и неминуемо ги принуждава, под страх от наказание, да не демонстрират същите, в значително по-висока степен от преди приемането на последните законодателни промени в тази посока и е недопустимо да се иска от молителя да прикрива индивидуализиращите го характеристики, които са част от неговата същност и именно въведеното ново законодателство в Русия по повод на ЛГБТИ общността, значително се отразява на личното положение на оспорващия и създава основателни опасения от преследване във връзка с принадлежността и към тази общност, което преследване е достатъчно дискриминационно, доколкото води до необходимост от прикриване на основни нейни характеристики, че да доведе до обуславяне извод за наличие на предпоставките за предоставяне статут на бежанец по смисъла на чл.8 от ЗУБ.

Що се касае до твърдението на оспорващия, че същият се опасява да не бъде мобилизиран и същият осъжда войната в У., то настоящият съдебен състав намира това твърдение за недоказано. На първо място, липсват каквито и да било доказателства, че спрямо него е изпратена призовка за мобилизация още повече, че той е на 38 години/, нито е издирван от официалните власти, като на наборниците в Руската армия им е забранено да служат в чужбина и основно усилията на руските наборни служби са насочени към привличането на професионални войници.

Неоснователни са и твърденията на оспорващия, че същият се опасява от преследване поради политическо мнение, изразяващо се в отрицателно отношение към политиката в Русия, водена от П., защото липсват каквито и да било доказателства същият да е участвал в каквито и да било протести, демонстрации и други подобни, а обстоятелството, че приятелят му е участвал в протести в защита на А. Н. , не може да доведе до извод, че оспорващият също е участвал в такива действия спрямо него са предприети каквито и да било действия на преследване или пък съществува риск от преследване по този признак.

Законосъобразно Председател на ДАБ към МС на РБ е приел, че по отношение на оспорващия не са налице и основания за прилагане на хуманитарен статут. Последният според определението, визирано в чл.9 от ЗУБ се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9 от ЗУБ възпроизвежда разпоредбата на чл.15,б."в"от Директива 2004/83ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Според разпоредбата на параграф 1а от ДР на ЗУБ този закон въвежда разпоредбите на Директива 2004/83/ЕО, като в текста на чл.15,б."в" от последната са посочени като тежки посегателства: "тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт".

От събраните доказателства и най-вече от бежанската история на оспорващия не може да се приеме, че същият е напуснал страната си. Русия поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито е заплашен от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, защото той не е имал никакви проблеми както с официалните власти, така и с която и да било групировка и спрямо него не съществува и бъдещ или евентуален риск от посегателство. Напротив той напуснал легално родната си без да е обезпокояван, а от Справката за ситуацията в страната на произход е видно, че в Русия няма вътрешен въоръжен конфликт и макар същата да участва във военни действия с У., те се водят на територията на У., а не на територията на Р. федерация, не е налице безогледно насилие с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила само и единствено заради общата ситуация в страната му на произход, като не е установено на основание присъствието си на територията на държавата му произход той да е изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

Оспорващият е неженен и не е налице хипотезата на чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ.

С оглед на това Решението в частта, с която е отказано предоставянето на статут на бежанец следва да бъде отменено, а в частта, с която е отказано предоставянето на хуманитарен статут е законосъобразно.

С оглед изхода на спора, претенцията на оспорващия за присъждане на разноски е основателна и в негова полза следва да се присъдят такива, но преди да бъде определен техният размер съдът следва да обсъди направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

От представения Договор за правна защита и съдействие е видно, че договореното адвокатско възнаграждение е в размер на 1000 лева, платено в брой при подписването на договора. Съгласно чл. **35 от Наредбата за възнагражденията на адвокатската работа** за процесуално представителство, защита и съдействие в производства по Закона за убежището и бежанците възнаграждението е 600 лв.

По силата на чл.78, ал.5 ГПК/ приложима по силата на препращащата норма на чл.144 от АПК ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл.36 от Закона за адвокатурата. В съответствие с разпоредбата на чл.36, ал.2 от Закона за адвокатурата, размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката и клиента, като размерът трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения в Наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа. В конкретния случай, съдебният състав намира, че не са налице основания за намаляване на адвокатското възнаграждение на адвоката цената на адвокатската защита не следва да се намалява, още повече, че е в минимума. Наред с това, В РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав) 25 януари 2024 година на СЕС е посочено, че „Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. Член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на

конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в член 101, параграф 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики. Член 101, параграф 2 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.

Но въпреки това, адвокатското възнаграждение следва да бъде редуцирано и да се присъди размер на 600 лева.

Съдебните разноси са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноси. Отговорността за разноси по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноси, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноси, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноси произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия.. Съдебните разноси са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноси. Отговорността за разноси по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноси, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноси, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноси произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия.

ВОДЕН ОТ ГОРНОТО И НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.172 ОТ АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. -ГРАД

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 3967/10.07.2025 година на Председател на ДАБ към МС, в частта, в която последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави статут на бежанец на С. В. С.- гражданин на Р. федерация .

ИЗПРАЩА ЛИЧНОТО ДЕЛО НА С. В. С. – ГРАЖДаниН НА Р. ФЕДЕРАЦИЯ НА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДАБ ЗА НОВО ПРОИЗНАСЯНЕ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ДАДЕНИТЕ УКАЗАНИЯ ПО ТЪЛКУВАНЕТО И ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА ПО ОТНОШЕНИЕ ПРЕДОСТАВЯНЕТО СТАТУТ НА БЕЖАНЕЦ.

ОТХВЪРЛЯ ОСПОРВАНЕТО НА С. В. С. – ГРАЖДаниН НА Р. ФЕДЕРАЦИЯ СРЕЩУ РЕШЕНИЕ № 3967/10.07.2025 година на Председател на ДАБ към МС, в частта, в която последният на основание чл.75,ал.1,т.2,във връзка с чл.8 от ЗУБ и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ отказал да предостави ХУМАНИТАРЕН СТАТУТ НА С. В. С.- гражданин на Р. федерация .

ОСЪЖДА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДАБ КЪМ МС НА РБ ДА ЗАПЛАТИ НА С. В. С.-

**ГРАЖДАНИН НА Р. ФЕДЕРАЦИЯ СУМАТА ОТ 600 ЛЕВА- РАЗНОСКИ ПО ДЕЛОТО ,КАТО
СЪЩАТА СЛЕДВА ДА БЪДЕ ВЪЗСТАНОВЕНА ОТ БЮДЖЕТА НА ДАБ.**

На основание чл.138,ал.1 АПК,препис от решението да се изпрати на СТРАНИТЕ.

**Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от
получаване на препис от същото.**

СЪДИЯ: